

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG.

Megjelen minden szerdán és szombaton este
Kéziratokat vélesem nem adunk
Szerkesztőség: Wekerle-tér 504.

Felolós szerkesztő:
Dr. Buza Barna.

Szerkesztőtárs:
Rosner Imre

Előfizetési ár: egész évre 10 korona, félévre 5 korona,
negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 10 fillér
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál, Wekerle-tér 502
Hirdetéseket a legutányabbban árban közölünk.

Felhívás előfizetésre.

Január 1-ével a *Felsőmagyarországi Hírlap*-ra kiadóhivatalunk új előfizetést nyit.

Mi jövőre is csak azt ígérhetjük, amit eddig teljesítettünk.

Szolgálni fogjuk ezentúl is, önzetlenül és ernyedetlenül, hazánk függetlenségi törekvéseit, a szabadságharc és demokrácia igazait, vármegyénk és városunk közérdekeit.

Vágyunk és célünk a közszellemet é szent eszmék, hazánk jólétének egyedül megbízható alapja számára — állásfoglalásból felkészítve — megnyerni, munkára serkenteni.

Vágyunk és célünk a *Szabadság, Egyenlőség, Testvériség* régi fényt, varázsát dísz multu Zemplén-vármegyében új életre kelteni.

Buzdi bennünket a tapasztalt támogatásnak naponként emelkedő mértéke.

S hazafiai bizalommal reméljük, hogy becsületos törekvéseink ezentúl még nagyobb méltánylásban fogják részesülni.

Sátoraljanjhely, 1900. dec. 8.

A *„Felsőmagyarországi Hírlap”* szerkesztősége.

A *Felsőmagyarországi Hírlap*-ra január 1-étől új előfizetést nyitunk.

Tisztelettel kérjük a közönség további támogatását s egyuttal kérjük a már lejárt előfizetéseknél szíves megújítását is, hogy a lap szétküldésében fenakadás ne történjék.

Új előfizetőinknek a lapot január 1-éig ingyen küldjük.

Legalább félre előfizetőinknek új évi ajándékként díszes naptárral kedveskedünk.

Lapunk előfizetőit és barátait tisztelettel felkérjük: szíveskedjenek azt terjeszteni. Az előfizetők számára emelkedése lapunk tökéletességét fogja elősegíteni.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 kor. — fil.
Félre 5 „ — „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy óra 1 „ — „
Egyes szám ára . . — 10 fillér

Sátoralja-Ujhely, 1900. dec. 8.

Tisztelettel:

A *„Felsőmagyarországi Hírlap”* kiadóhivatala.

Sátoralja-Ujhely

Wekerle-tér 502. sz.

Zemplén fiaihoz!

Sátoraljanjhely, 1900. dec. 6.

(y) *Kossuth Lajos* szavai, iratai, tanításai — némi kivétellel — a magyar haza számára »nemzetfentartó» örök igazságok.

Szándékosan írjuk a »nemzetfentartó» jelzőt, mert igaz; noha a magyar nép szavazásra jogosult kicsiny rétege — alkotmányosnak mondott, de tényleg alkotmány-sértőben kierzakolt — akarattnyilvánítása ezen örök igazságoktól eltérni látszik.

De hiszen *Kossuth Lajos* legkockabb ellenfelei is elismerik, melüket verve vallják, hogy a 48-as eszmék, mint a hazafias lélek valódi hite, minden magyar kebelében meggyökerezve élnek, — csak a viszonyok nem kedvezők ez eszméknek teljes egészében való megvalósítására.

Beismerik tehát, hogy *Kossuth Lajos* tanításait a magyar nép lelke oly mélyen fogadta be, mint a történelem által leszűrt »nemzetfentartó» tanításokat, melyeknek ápolása és követése egyedül fejt meg azt a világsodát, hogy testvértelenn nemzetünk »anhji bal-szerencse közt, oly sok vizsály után» ezeréves hazában ezeréves alkotmányával a kulturnépek sorában előre törve haladhat.

Nem kedveznek a viszonyok a 48-as eszmék megvalósításának. Fájdalom igaz, szomoruan igaz. Sőt a valóság ennél több! A politikai és társadalmi helyzet egészen 48-ellenes irányban fejlődött.

Nincs önállósága a hazának, de valódi polgári szabadság sincs, nincs demokrácia, nincs szabadságharc, nincs férfilelek, nincsenek magyar nők, talán már magyar ifjuság sincs.

A függetlenségi eszme és minden, ami véle összefüze van, halaványul. Átkos szellemű renegát durva kezével saját képére idomított két nemzedéket. A rossz anyagi helyzet, az ősi könnyelműség segítségére jött a Lucifernek a lélekvásárhoz.

A 48-as eszmék edzett hivi, katonái is lassanként engedtek az erélyből. Megpuhult a kar, elfáradt a nyelv, megritkult a toll, alászállott a kitarás. A hatalmi erőszak hadi csele sikerült: kifárasztotta ellenfelét.

Ilyen a helyzet országszerte, különösen itt Zemplén-megyében.

De nincs új a nap alatt: volt az már máskor is így. Isten nem hagyta el a magyart és borura derüt adott. De soha másként, mint hogy »segíts magadon, az Isten is megsegít.»

1874-ik évben is hasonló volt a függetlenségi párt helyzete és *Helly Ignác*, a boldog emlékü palatinus, ismervé a *Kossuth* neve — szava varázsát, hozzá fordult tanácsért, segítségért.

Erre írta meg a Hontalan, ki most már Hadur jobbjá mellől tekint le őrködve a hármás bérc és négy folyó népére, ekkor írta meg alább található levelét, melynek minden sora egyenesen ráillik a mai állapotra is.

»Iratái-nak most megjelent 8-ik kötete nyomán azért ujtjuk fel e levelet, hogy a függetlenségi párt-nak, a 48-as eszméknek, a szabad elveknek, a népharatságnak hiviét *Kossuth Lajos* dorgáló és buzdító, fájó és oktató üzenetével tette serkentűk, kötelességeikre emlékeztessük.

Tekintsék ezt úgy, mintha a jobbik világról üzenne a Sátor-hegy, a Szerencsi domb, a Bodrogsziget lakóihoz.

Mi úgy érezzük, és érezték velünk mindannyian, mintha két földgömb művelt népeit lángra gyujtott beszédes ajkai *Petőfi* szavait küldenék felénk:

*Oh meggyém, mikor fogsz ismét
Tenni egy sugárt, egy kis fényt
Megrosszadott névedre!
Mikor ébredsz ömerzetre!*

Kossuth — Helfinyek.

Baraccone, 1874. április.

Tisztelt Barátom!

Vegyék Önök számba a tényezőket, melyekre számíthatnak. Ertekezzenek kezdetben magán-, bizalmas úton, miszerint tájékozva legyenek az iránt, hogy mely vidékek azok, a hol kilátás lehet a pártnak tagokat nyerni. E tájékozás folytán minden egyes tényező számára válasszák meg a munkatért, s világossák meg mindazt, hogy kikre, mindazt, hogy mi úton érvényesítheti hatását. Vegyék időnként számba az eredményt, s a mint e minden feltűnés nélküli harmatszertű munkásság által legalább is egy pár száz ember biztosítva lett a párt számára (mert igen lényeges dolog gondni lenni, hogy a párt létezésének első nyilvános manifestációjá halva ne szűllessék), azt a pár száz embert jól választott helyen és időben gyűjtésük össze közgyűlésre, constituálják »függetlenségi párttá», egyelőre kidolgozott program alapján, a constituált pártnak választanak organumokat, s aztán egyenként, úgy mint pártilag, hogy úgy mondjam szerves erővel éljenek cselekvő politikai s társadalmi életet. Ez a fődolog. Ez a legbiztosabb út a párt-nak tekintélyt, súlyt, befolyást biztosítani.

Kissé bővebben kell erről szólanom, hogy megértessem, mire ezölök. A mióta azt a megbeesültlenhet intőzményt, *mit megyei rendszernek* nevezünk, az osztrák birodalom iránti hűbériesség biztosításának érdekében megölték, a vidéken ügyszólatán nincsen

közélet. — Azt, a mit a pártszellemnek neveznek, megvan ugyan, talán túlságosan is. Csaknem minden ember párthoz tartozik, de a pártélet jóformán csak a választások körüli tevékenységre szorítkozik. — Más közélet alig van. A tevékeny civisus eleven érzetét a közügyek iránti részvételenség váltotta fel. Még csak spontaneitás sincs többé a vidéken. (Szóadatok, hogy az intézmények megnyírtje reagálnak az erkölcsökre. A mióta könnyen megfogható okoknál fogva az önkormányzat terményen elve helyébe a tevékenységsszibbasztó centralisatio átkos irányba lépett, a nemzet mondhatni pártkülönbség nélkül ezen iránynak bámulatosan megadta magát. A »segíts magadon és Isten is megsegít» egy nem létező fogalomná vált. A kiskorúság érzete annyira erőt vett a nemzetben, hogy mindenki mindent az országgyűléstől, a kormánytól vár. — Ha valahol (boesánat a trivialis példaért) egy kakas szokatlan időben nagyot kukurikol, még az ellenzéki lapok is a felett itnek lármát, hogy a miniszter miért nem hallgattatja el azt az alkalmatlan állapot. Ha pedig politikai meggyőződéses érvényesítéséről szóba, mindenki mindent a központtól vár. A főváros minden, a vidék semmi. A szibbasztás annyira megyen, hogy alig jut valakinek a vidéken észbe alkalmat keresni, hogy a kiferjaltantott megye gépies formába egy kis verkeréngest löveljen vagy a közéletet társadalmi úton felelevenítse.

Ilyen lévén a helyzet, meg vagyok győződve, hogy a »függetlenségi párt» elveit valló hazafiak az által készíthetnek elő legbiztosabban párt-jok számára mind tekintélyes állást mind számerőt, mind befolyásos javendőt, ha feladatuk tűzik ki maguknak mind egyénileg, mind pártilag, hogy folytonos tevékenységgel az elszibbadt közéletet meggyeben, városokban, községekben, társadalmi téren feleleveníteni törekedjenek.

En ezt az országos »függetlenségi párt» programjában foglalt elvek mellett már a pártalakulási programban is kimondandán; csak hogy aztán a kimondott szó üres hang ne maradjon.

Aktív, tevékeny részt kell venni a községi, városi, megyei ügyekben. — Nem kell azzal gondolni, hogy kisebbségben, vagy itt-ott egyedül állanak. Meltóztatsek nekem elhinni, hogy, ha az emberek látják, miként azok, kik a »függetlenségi párt»-hoz tartoznak, a nép érdekeit mindentben s mindenkor buzgalommal felkarolják; mindent, a mi igazságtalan vagy rossz, megakadályozni, mindent, a mi igazságos és jó előmozdítani, a gyengét támogatni, az ébnyomottat általában iparkodnak; ez sokkal hatalmasabb propaganda lesz a »függetlenségi párt» sorainak szaporítására, mint akárkinek akármilyen hangzatos buzdításai.

Különösen ajánlom az anyagi érdekek mezejét. Nincs ennél hatalmasabb rugó az emberekre befolyásra. Ha valamely község, város vagy vidék egy vagy más fontos anyagi érdekével sikerül a pártnak magát testületileg azonosítani, biztos lehet Ön benne, hogy az illető lakosság többsége a pártnak meg lesz nyerve. Egy nemzet érdekei oly összefüggő complexumot képeznek, hogy, bár az ember csak egy

Sátoraljaújhegy, dec. 8.

specialis érdeket karol is fel, tevékenységével a felkarolt érdek szűk határán messze túl kihat.

Ne hanyagoljuk el Önök a megyei életet. — A megyei közélet felelevenítésében fekszik a nemzet önállóságának, szabadságának kulcsa. Igaz, nagyon szűkre van már szorítva a megyék működési köre, hanem azért mégis munkakör az s az intézvényes életnek az a természete, hogy bizalom és tevékenység az intensivitás erejével az extenzivitást is terjesztheti.

Igen nagy fontosságot tulajdonítanak annak, ha a „függetlenségi párt” elveit valló hazafiak azon lennének, hogy az a part elveivel kapcsolatban levő kérdések a megye közgyűlésein tárgyalás alá kerüljenek. Ez pedig, azt hiszem, módjában van. Az országgyűléshez magánosok által intézett petíciók, a mint látjuk, nem sokat érnek. De ha egy jól választott kérdésben a megyéhez intézött folyamodás, minél számosabb aláírással azt kérelmező, hogy a megye intézzen kérvényt az országgyűléshez, ebben, meg ha a kérelmek hely nem adatnak is, a provokált tárgyalásnál fogva nagy fontosságot látnak. Hanem első lépésül oly tárgyat kellene választani, melyről feltehető, hogy más pártbeliek közül is pártolókra talál. Ilyen tárgy az *sztrákkal kötött vám- és kereskedelmi szerződés felmondása*. Ennek épen most van az ideje. S a szerződés oly irtozasos forrása Magyarország progresszív elszegényítésének, miként én valóban csak a vidéki közélet teljes elszűkítésében találhatom annak magyarázatát, hogy a megyék ennek felmondását nem sürgetik.

Azt mondanom sem kell, hogy e tény az ország függetlenségével a legszorosabb kapcsolatban van, mert a külön vámtérület a külön államiságának symboluma; a vámtérületi összeolvadás pedig az állami összeolvadásnak keretje. Hanem tekintve a megye viszonyait, e politikai tekintet az folyamodásban nem lenne tanácsos említeni, s csak a közgazdasági hártékosságának kimutatására s a külön vámtérületet feltételező nemzeti vámpolitika mulasztatlan szükségének indokolására kellene szorítkozni.

Ki tudja, nem lenne-e egy ilyen folyamodás s az általa előidézendő vitát az első lépés a közzsellemnek felelevenítésére a megyékben, az első lépés arra, hogy a megyék ismét azért legyenek, a mik hajdan voltak: a nemzet jogainak, szabadságának erőjeivé.

Tenni és tenni, és ismét tenni, ez a legsikeresebb propaganda.

Köszönet Lajos.

TÁRCA.

Náci a szerelmek.

(Egy békéltetési tárgyalás.)

A „Felsőmagyarországi Hírlap” eredeti tárcája.

— Következék Scharfung Rozália vátó pere Sauerzeit Ignác ellen. Kéri a házasság felbontását, mert férje szeptember 15-én délután 4 órakor szíjait elverte. Nos mit szól hozzá Sauerzeit ur? — En kérem beismerek a vádbeli szíjait. — És a válásban? — Nem beiegyezzek. Az én feleségemnek nincs joga válni, mert ő a szíjait megérdemelte, én pedig nem akarok, mert szeretem a Szálit. — Hát akkor miért verte meg? — Elmondok, kérem alalom. Tetszik látni ezt a finom gomb, — ezt kérem a kereszthez hozzágombolni, mint korposz delekti. Hát én ezt a gombot azon a bizonyos napon találtam az én paradés szobámba, ami van a műhely mellett egy fotel előtt. — És a miatt — se kérd, se hall, — csak nekem rohan és venni kezd. Aztért mert egy gomb a vit-szobában a foldre esett. Tetszik látni, tekintetes törvényszék, milyen rabiatuus ember ez, ilyen csekélyért. — Csitt, Száli most nem vagyunk otthon. Majd én beszélek. Tessenek megolvasni kérem a keresetbe, én vagyok egy szabó. Dolgozok csupa finom urasságoknak. Hát a nyáron, mikor egy

Zemplésvármegye főispáni széke a

tavasszal megüresedni fog. Molnar István főispánnak elhatározott szándéka a visszavonulás. De hogy ki lesz az utódja? még nem egészen bizonyos. Emlegettek Mailath József grótot, de ezt a hirt azonnal demantáltak. Ellenben erősebben hangzottak, hogy gk. Andrássy Sándor lesz a főispánnak. Ez a hír tényleg nem alap nélküli. Hanem egy idő óta egyebet is lehet ám hallani. Azt, hogy a szokásosan „megyei intézőknek” nevezett körök oda törekednek, hogy a távozó apa helyét a fia: Molnar Viktor temesi főispán foglalja el. Ezek a körök lefelé arisztokraták, de felfelé demokraták is szoktak lenni, ha érdekek így kívánja. Aggodnak, hogy grót Andrássy Sándorral még sem lesz olyan bensős összeköttetésök, mint amintöz megszokták. Egy grófe mindig kiszámíthatatlan. Ellenben Molnar Viktor a rendszer teljes fennmaradását biztosítja: az „atya” után a „fia” a régi jó lelkete jelentené, mely bizonyára tovább is tartaná a lelket, a legfrissebb demokraták érdekkörében.

A képviselőválasztás. A „Magyar Szó” pénteki számában kétségtelenül hiteles forrásból és leghatározottabban híradja, hogy az országgyűlést a jövő év első negyedében feloszlatni és a képviselőválasztást már április hóban országsszerte megkezdeni fogják. Lehet, hogy e hírt a félhatalmas lapok még megcafolják, de némi megerősítésre szolgál a mi főispáni szekünk napirendre kerülendő betöltése is. Mert köztudomásu, hogy Molnar főispán fogja még a képviselőválasztást vezetni Zempléncyegységben és a választás után hagyja csak el helyét. Tízvátsát majusra híresztelik a jól értesültök s ezzel a „Magyar Szó” híre egybevág.

Az új színházról.

Sátoraljaújhegy, decz. 7.

Színházunk átalakítása vagy azok szerint, kik dicsőségét kovácsolnak belőle. „új” színházunk építése — mint halljuk — befejezéséhez közeledik, és ha igaz a hír: deczember végén vagy január elején megnyitni akarják.

Az elfogulatlanok és jóhiszeműek előtt felesleges hangoztatnunk, hogy mi, mint a mivelőlés harcosai, örvendünk azon, hogy a színművészetnek tisztességes hajlékot adunk.

Helyes irányban működő, jó színtársulat a magyarság és a kultúra terén hasznos tényező. A városias élet és haladás egyik fontos kelléke. Nem tartjuk ugyan szerencsés megoldásnak, hogy a színház a régi zug-

ban maradt; de a történeken változtatni nem lehet.

Nem bíráljuk most: vajjon az átalakítás és építkezés helyesen, célszerűen történt-e és hogy a produktum megéri-e a hozott áldozatot? Nem kutatjuk: olcsó-e vagy drága? Azt sem kutatjuk, vajjon mindaz a sok szép szó és hitegetés, mit e terv mellett felhoztak, megvalósult-e? Mindezeket most mellőzni kívánjuk. Csak egyetlen egy dolgot kénytelenek vagyunk még ideje korán felvetni, még pedig azt, hogy ebbe a színházba a közönség mindaddig nem volna szabad béocsátani, míg a belügyminiszterium nem vizsgálta, köz- és tűzbiztonsági tekintetben az építkezést helyben nem hagyta.

Köztudomásu tény, hogy előbb minden faktor egyetértett egy új színháznak szabad helyen való felépítésében, s csak utóbb változtattak frontot és mentek bele abba, hogy a régi helyen és épületen átalakítás történjék.

Legfő érv az új építés ellen a pénz hiánya volt.

Az átalakítást, még pedig új építkezésnek beaváló átalakítást 45—50 ezer forintot mondták létesíthetőnek; míg egészen új színház felépítésének költségeit 100—120 ezer forintra praeliminalták. Sőt — s ez volt az eljlesztés — a 100—120 ezer frt. 140 ezerre is emelkedhetik, mert egy új színház terveit előbb a belügyminiszterhez kell felterjeszteni, hol igen vigyáznak a köz- és tűzbiztonságra és szokott skrupulózitások mellett biztosra lehet venni, hogy a tervek olyképp fognak odafent módosítani, hogy 20 ezer frt költség-többlet is előállhat.

Átalakításhoz ellenben a belügyminiszter engedélye nem szükséges és építhetőnk tetszésünk szerint.

Már most tény az, hogy a repező régi épülettel igen sok baj volt az építkezés folyamán, — tény az is, hogy a színház egész belseje, mennyezete csupa fa, — a képviselőtestület által elfogadott Voytafélé tervekől sokban eltérték, — vasfüggöny nincs, — mozaikok, ezémének helyett mindenütt deszka- és faneműeket használtak még a tüzmentes folyosókon is, — a lépcső feljáratok mind fából vannak, többnyire keskenyek és egyenesen a szűk közre nyílnak, — a foyer talán alig 2 méternyi egy, hogy mondhatni, a közből egyenesen a színházba jut az ember, — a színház be van ékvele a régi keskeny közbe a városháza és orthodox zsidó templom közé, az összes mentő-ajtók tehát igen szűk térre vezetnek stb.

S mindezt oly egyének létesítettek, kik színházépítés terén szakértelemmel és gyakorlattal alig dicsekedhetnek.

A színházhoz 3 méterrel való kiemelése volt azon fontos ígért és feltétele, mely az átalakításnak ellenzőit valahogy kibékítette. Ez is elmaradt.

Egy szóval úgy áll a dolog, hogy az aggódó nagyközönség és vele mi sem lehetünk megnyugtató bizalommal a városi kormányzat s az u. n. helyi szakértők iránt.

Tehát kötelességszerűleg felhívjuk a Nagy. kir. Belügyminiszterium figyelmét és felkérjük, hogy az átalakított színházat vegye szakértői vizsgálat alá és döntson a felett: helyesen van-e felépítve vagy nem?

S ha nem: rendelje el mindazon póntintézkedéseket, melyeket a köz- és tűzbiztonság érdeke követel.

Részünkről nagyon fogunk örülni, ha a miniszteri szakfértiaki véleménye kedvező lesz, mert akkor a városnak nem lesznek új kiadásai és hamar beköszönhet Thalia serege.

De ha e vélemény a megnyitást esetleg elodázná: inkább nyíljék meg később a színház, semhogy a könnyelmű sietség árát majd keservesen fizessük meg.

Reméljük, hogy e jogos közérdekű felszólalásunkat a belügyminiszteriumban kellő figyelemre fogják méltatni.

Különb a mai naptól a miniszterium a felelősség mindenért, ami esetleg történni fog.

Mi még csak azt kérjük, hogy ha intézkedni akarnak, cselekedjenek gyorsan, hogy a megnyitási ok nélkül halasztást ne szenvedjen és hogy az esetleg szükséges pótlások minél hamarabb foganatosíthatók legyenek, mert a kiszemelt szintársulat létevére az itteni színi évaddal szorosan összefügg.

Diximus et salvavimus!

MEGJEGYZÉSEK.

A horvát főherceg. A lapokból megtudtuk, hogy van egy horvát főherceg, Lipót Szalvator ur, s mikor elkiáltja magát, hogy »Zbogom!«, hat egész Horvátország örjöng a boldogságtól. Mi ugyan nem értjük, hogy miért örjöng, mert nem tudjuk, hogy mi lehet az a Zbogom, — de viszont a horvátok se értik, hogy miért lelkesülnek mi, mikor a magyar főherceg azt kiáltja hogy »Éljen!«, mert ők viszont ezt a szót nem értik.

És így nagyon tiroli főherceg, stájer főherceg, cseh főherceg, morva főher-

napra, megint igen hozzám az a biztos ur, hogy mennék hozzá mértéket venni — egy kabátra. Ugyanabból a szövetből. Megint vagy haromszor jártam a lakásán hiába, visszaövezt pedig mindig találkoztam vele a Virág-utcán, a hol én lakom.

Megbocsát a tekintetes törvényszék, de kezdte nekem lenni ez a dolog kis esít gyanus. Hanem megállj, Száli, gondoltam magamban, majd kifogok én rajtokról. Végre mégis csak mértéket vettem a kabátra. Akkor vettem ahhoz a kabáthoz azt a finom gombot és felvarrtam, de csak olyan vigyázatosan, olyan gyengéden, hogy annak egy picike ölésére is leszakadni kell.

A kabátot hazavittem szeptember 14-én és szeptember 15-én reggel azt mondtam a feleségemnek, hogy délután négy órakor el kell mennem egy helyre, ahol egy egész családnak veszek mértéket lakadalmi ruhára. Ugyis lett. Délután négy órakor elmentem hazulról, ötkor hazajöttem és találtam a vizitszobában egy fotel előtt ezt a biztos gombot. Az igaz, hogy én akkor leoldoztam egy biztos szíjait, és elvertem a Szálit jól.

Szóval Sauerzeit ur a maga bánásmódját azzal indokolja, hogy a nejt hütlenségén kapta. De hát ily körülmények közt önnök magának érdekében allana a válás.

— En nem akarok válni, mert szeretek a Szálit.

— De nézze, Sauerzeit ur, szól most

közbe a Scharfung Rozália ügyvédje, — a történet után csak nem akar együtt élni a feleségével?

— Igen, jó lenne ha elválnék? Hogy a Szálit azután elvegyen az a nagyságos ur. Tudom, hogy bele van bolondulva. Hanem én nem válok, mert én szeretek a Szálit, nem és nem, még akkor sem, ha az a nagyságos ur adna nekem ezer forint . . .

— Megkapja, Sauerzeit ur, — sug oda az ügyvéd.

— Akarok mondani, ha adna nekem kétszer forint.

— Nem-e? szól most közbe hirtelen Scharfung Rozália urnó.

— Nem.

— No hát akkor gyere Náci!

— Gyere? hova gyere?

— Hát haza. Én sem akarok válni.

— Nem akarsz válni?

— Nem. Kérem a tekintetes törvényszéket tudomásul venni, hogy vizszavonam a válókeresetemet.

— Jóhóhó. Kérem, tekintetes Törvényszék, én is itt vagyok. Énnekem is van szélmem. Azt hiszed, hogy én fogok ezután is járni — necked, mértéket venni az uraknál? Kérem tekintetes törvényszék, én fenntartok a válókeresetet.

— De maga nem is kérte a válást.

— Akkor most kérek.

És a Sauerzeit Ignác és Scharfung Rozália házassága, csakugyan felbontott — mindkét fél vétkeisége folytán.

ceg, lengyel főherceg, s mindenik a saját nyelvén kiáltja az ő választott népének az Eljenti, és ez mind igen szép és lelkesítő dolog.

Csak egy historiai tényt akarunk a Zbog ommal leküldhető horvátok figyelmébe ajánlani.

Egyszer volt, hol nem volt, volt nekünk is egy magyar főhercegünk. Nádora is volt az országnak, úgy láttuk mint az első magyar királyt: *István*. Iszonyun szerettük, iszonyun lelkesültünk érte, mert a mi nyelvünkön kiabált mindig nekünk, hogy Zbogom! — A nagy *Vörösmarty* is azt írta róla: „A föld örömeiben reszket alattad!”

S mikor Bécs folytonos huzelgése a forradalom örvényébe sodorták a magyart, mikor teljes erővel kitört a vész s mindenkinél helyt kellett volna állni, aki magyar, akkor a magyar főherceg egy éjszaka szépen összepakolt, s úgy el-kiszökött Magyarországból, mintha soha itt se lett volna!

S akkor a kormány lefoglaltatta az iratokat és kitűnt, hogy a magyar főherceg a kamanillával együtt fendorokdott Magyarországot lejárásán.

Igy történt ez 1848-ban.
A transzvali ügy nem képezheti a nagyhatalmak beavatkozásának tárgyát. Ezt határozták el Berlinben és Becsben. — Persze. Ha Róza Sándor vagy Schinderhannes rabol, azt becsukjátok vagy felakasztjátok a nagyhatalmak. De ha Nagy Britannia rabol, az nem lehet beavatkozásuk tárgya. — Hódie mihi, cras tibi. Ma Anglia foglalja el Transzvalt, holnap Németország Kínát. Mindenik nagyhatalomnak jut valami, hát minek zavarnak egymás gyarapodását?

Vajjon ha megszavaztatnak a francia, olasz, magyar, német nemzetet, hogy hová megy inkább: Kínába egy szabad nemzetet felélni, kifosztani, vagy Transzvalba a szabadságot küzdeni, — melyiket választanák?

Nem volna jó megpróbálni, — feleik, hogy a szabadság hátrányára dülne el a szavazás. Ez emberiség csak addig lelkesedik az eszmékért, igazságot, míg nem kerül semmibe, de mihelyt tenni kell, már csak inkább oda megy, ahol a haszon mosolyog rá. Hiába ragadozók vagyunk mindnyájan, medvé és farkas őseink vére folyik bennünk. Hare az élet. A hernyót megessi a csirke, a csirkét a róka, a rókát a farkas, a farkast a keselyű. Ez a küzdelem folyik az emberiség történetében is, az erős megessi a gyengét. Ausztria elpusztítja Magyarországot, Anglia megöli Transzvalt.

Szegény Krüger apó, fordulj vissza a segélykoldulás kínos kalváriá utjára. Eredj hazádba, s halj meg halálkötő néppel együtt. Az emberiség, amely megvédeni nem akar, legalább meg fog siratni, s századok múlva támad majd néped szerencsétlen maradványából egy új Osszán, aki belesírja a világbá a ti pusztulástok megrázó tragédiáját. S emlékeitek mint a kelta népé, ködös, homályos énekekben fog élni örökké!

Városunk 1901. évi költségvetése.

— Az észrevételek folytatása. —

III.

V. Kifogásoljuk, hogy a vármegyei pótdadók a rendes költségvetésbe vannak illesztve.

Zemplénavármegye fentebb idézett szabályrendelete 7. §-ának 4-ik bekezdése szerint a vármegyei pótdadók a községi költségvetési előirányzatok keretében kívül kezelendők és a törvény értelmében is csakis azok a szükségletek vehetők fel a városi költségvetésbe, melyek községi célra szolgálnak.

Az idézett megyei szabályrendelet 6. és 7. §§-ai a megyei pótdadók kiadását és kezelését részletesen szabályozzák, de oly módon, mely kizárja azt, hogy azoknak a községi költségvetésben helyük lehessen.

Ez azonban egyetlen pont, melyben akaratlanul tévedhetnek az észrevételek benyújtói, — de ennek inkább *Dokus* Gyula vrn. főjegyző ur az oka, ki 1897-ben a megye megbízásából kiadta az összes érvényben levő megyei szabály-

rendeleteket. Az ő műve alapján idéztettek a fentebbi kifogások. A városi gyűlésben *Putaky* Miklós főjegyző jelentette, hogy a hivatalos szakasz 1896-ban módosítva lett. Honnan sejtette ezt bárki, ha egyszer a szabályrendeletek 1897. évi hivatalos kiadásában az eredeti §. közöltetett?

VI. Kifogásoljuk, hogy a költségvetés általában oly módon és alakban van összeállítva, mely a miniszteri rendellel és megyei szabályzattal ellenkezik.

A költségvetés ugyanis nincs rendes és rendkívüli részre helyesen osztva, holott az országos és megyei utasítás egyaránt úgy rendel, hogy rendes bevételek és kiadások csak az azon tétel tekintetében, mely akár egyforma, akár változó összegben minden évben ismétlődik. A rendkívüli részbe pedig azok a tételek tartoznak, melyek csak is bizonyos időben vagy a kérdéses évben vagy legfeljebb néhány évben át merülnek fel.

Helytelen tehát a mezőrendőri díjaknak, a közs. köteléki díjaknak és a vármegyei szegényalpból nyert térítmenyek, melyek évenként ismétlődnek, az átmeneti jövedelmek közé sorolása, és helytelen az átmeneti kiadások közé sorolni az ut akelési szakasz fenntartását, a városi tisztv. nyugdíjalap segélyét, a főgymnasiumi hozzájárulást, az épületek fenntartását, az utazások, kiküldetések és napidíjak tételét, a gazdaság fenntartását, a jegyzői földelk váltásdíját, a Dianna-fürdő fenntartását, mezőrendőri kiadásokat, melyek szintén állandó tételek.

Helytelen továbbá az egyes címek és tételek beosztása azért is, mert egymáshoz nem illő tételek vannak egy címbe foglalva.

Fel nem foghajtuk, hogy a mázsáló díjak, marhalevelk bevétele és az eb-ado miként kerülhet együtvé a regále-papírok és a villanyrészvények jövedelmével, meg a kisdudóvíz bevételekkel? — Hogy miért tartozik a vadászati jog az ingatlanok jövedelméhez, de nem tartozik oda a szőlőtelep jövedelmé?

Hogy miként jön a jegyzői nyugdíj és a tuoltás a közokt. és a jöteknycélú kiadások közé?

Ha végigpillantunk a kassai költségvetésben, azonnal észrevesszük a szép rendet és osztályozást úgy, amint azt a 23354/1886 sz. belügyminiszteri szabályzat 3-ik pontja rendeli és ennek nyomán a vármegyei szabályrendelet is mondja, hogy t. i. a rendes bevételek és kiadások ismét természetük és rendeltetésük szerint, a könnnyű áttekinthetést és minél teljesebb tájékoztatást főcélul szem előtt tartó osztályozással sorolandók címekbe és rovatokba.

Kassán az erdei birtoknak, az épületeknek, a jogok jöv. és kiadásai, szóval minden egyes kellően osztályozott címek bevételei és kiadásai teljes részletességgel, könnnyű áttekinthetssel és teljes tájékoztatást nyújtó módon vannak egymásután és egymással szembe állítva.

Nálunk ellenben az erdei jövedelem az ingatlanok közt van a piaci jövedelemmel, a favágatás költségei pedig az utcai világításal és a seprőkkel van egybevéve, stb, stb.

Kassán minden egyes épületnek jövedelmével átellenben mindjárt ott van a fenntartási, adó, biztosítási teher úgy, hogy minden egyes tételnek a tisztá hozadéka azonnal kitűnik.

Nálunk mindent summásan állítanak be. Az épületek és termények biztosítása egybefoglalva, külön az épületek és külön a gazdaság fenntartása, de aztán külön tétel a beruházásokra is, és ismét külön tételek a bádogos, lakatos, kovács, kerekgyártó munkák.

Kassán még a lónak szénája is részletezve van, az utolsó sípláig részletezik még a rendőrség ruházata is, nálunk részletesség nincs sem a költségvetésben, sem a pénzügyi bizottsági, sem a polgármesteri jelentésben.

Kassa még az utolsó darab faszűk-ségelet vagy nem fixirozott bevétel-3-évi átlag részletes kimutatása alapján veszi fel!

minálunk ez tetszés szerint megy. Egyszóval Kassán a költségvetés reálitására mindent nyitlan feltárva, helyezik a fősúlyt és ez által a számadat és ellenőrzést megkönnyítik. Nálunk ennek ellenkezője uralkodik.

Nos, az előadottakhoz sem kell kommentár. Csak főbb vonásokban van feltüntetve a költségvetés zagyva összeállítása, melyet mintegy kitaláltak arra, hogy tisztán latni ne lehessen. A költségvetést összeállító számvevő ennek legkéisebb részében az oka, mert ezt a módszert örökségben kapta az új rezsim a régítől, mely ugyanazon vezető szellem mellett bizony nem változtatott. Ez a zagyvaság nemcsak ellenkezik a tuzetes rendletekkel, de páratlan az országban.

Egy falusi jegyzőt, ha ilyen költségvetést készít a vizsgáján, még a mi vármegyénkben is feltétlenül elbuktatják volna.

(Polyt. köv.)

Némethy Bertalan.

A MEGYE ÉS A VÁROS.

— Tolcsva a Kossuth-szoborra. Nincs igaza a Kossuth szoborbizottságnak, mikor a közönség részvételestől panaszokodik. Csak most határozta el a bizottság, hogy hozzájárulásra szólítja fel a közönséget, még szét se küldte a felszólítást, s már jelentkezik az első fecske. Tolcsva község f. hó 6-án tartott képviselőtestületi közgyűlésében *Hisztay* Gyula főbíró indítványára, *Kölbey* Gergely r. kath. lelkész és *Juhász* János főjegyző hozzászólása után az ujhelyi Kossuth szoborra 60 koronát szavazott meg. Azonkívül ott mingyárt összeadták a képviselőtestület tagjai 100 koronát, s elhatározták, hogy a gyűjtést folytatni fogják.

Tolcsvára a kezdeményezés dicőségé, Tolcsva érezte át először, felszólítás bevárása nélkül, hogy mi a kötelessége egy zempléni községnek Kossuth iránt. Köszönet érte Tolcsvának és vezetőinek!

Ha a vármegye többi községét is áthatja az a kötelező érzés, az a hazafiaság, amely Tolcsvát adakozásra lelkesítette, ha vagyoni helyzetéhez képest csak ilyen arányban fogja is követni mindenik a jó példát, a Kossuthszoborra megindult gyűjtés eredménye fényesebb lesz, mint remélhettük!

Ügy legyen!

— A vármegyei közigazgatási bizottság folyó hó 12-én tartja rendes havi ülését.

— Rendkívüli megyei közgyűlés lesz folyó hó 14-én, melynek egyetlen tárgya az esküdtek szolgálati lajstromának összeállításához kiküldendő bizalmi férfiak megválasztása.

— Ez oszt! a reputáció! Egy Cs. névű, tisztességes özvegy lakik városunkban, kinek férje 48-as honvéd volt és aki a honvédelmi pályán havi 12 frt segélyt kap. Ezt rendszeresen megkapta nehézség nélkül, de legutóbb a közpöntből felhívták, hogy szegénységét hatósági bizonyítványal utjonnal igazolja. Felment tehát a városházára, hol szerencsétlenségére a *Hlavathy* Elek kezébe került. A szegény özvegy egész alázatosan elmondja, hogy mi járban van, becsánatot kér az alkalmatlankodásért, de hát felülről utasították rá és ő igen nélkülözne, ha a honvédségyt tovább nem kapná. Nemde mindannyian azt hiszik, tisztelt olvasók, hogy *Hlavathy* jegyző erre

nyugodtan, sőt sajnálkozás szülte sietséggel megírta kötelessége szerint a kért szegénységi bizonyítványt, a mi fáradságot annál kevésbé okoz, mert nyomtatott blankettába csak 3—4 szót kell beírni? Csálódások ha azt hiszik. A mi városházánkon minden természetellenesen folyik. Hlavathy uram a valóságban nagy terjedelmű hangját cseppet sem kimélve ráfordított a szerencsétlen öreg özvegyre: „Takarodjon innen. Nincs egyéb dolgom, mint ilyenekkel bíbelődni. Csak már megdöglenének mind azok a 48-asok, — ugys kevesen vannak már. Ha nincs miből élni, menjen koldulni!”

Még a nyomdászfiúnak is reszket a keze, miáltal e nehány sort kiszédnie kell.

NEGATIV HIREK.

Az Orosz borvám ügyében még most se történt semmi, Nem interpelláltak a hegyaljai képviselők, s nem ment Hegyalja népe követelő szóval a kormány elé: „Könnyműségeket végveszélybe döntött, segítsetek rajtunk, mert ez a kötelességetek!”

Abeles Rudolf borhamistási ügyében még most se hozta meg a m. kir. belügyminiszter a harmadfoku ítéletet.

A kivándorlasi korlátozása érdekében még most se készült irányú kérvényt kivéve, nem történt semmi.

Az olasz borok kizárását még most se ígérte meg a kormány határozottan s a hegyaljai közönsége még most se követeli a ktelező ígéretet.

A belügyminiszter még most se mondta meg Rátkay Lászlónak, hogy miért nem állítják fel Pesten Kossuth szobrát.

Zemplén vármegyébe még most se közzöntött be a jog, törvény, igazság, — mert még mindig nem fordult felénk a — tisztító Széll.

HIREK.

Egy családapa észrevételei.

Mikor én honvédelmi miniszter voltam, küldöttség jött fel hozzám „Öszszevissza” vármegye székhelyéről, a „Licitáció” folyó partján fekvő „Aligéhet” városból. Előadák, hogy egy kis katonaságra volna szüksége a városoknak, helyezzek oda egy ezredet. Nagyon jól esnek az a kis jövedelem, amire ily révén szert tennének, mert szegény a grázler, az adója meg nagy, szegény a pék is még is sok adót fizet, szóval mindenkinél kevés a jövedelme és mindenkinél nagy a terhe. Megkérdeztem: kicsodák. Kisült, hogy egyik a polgármester, másik a rendőrkapitány, harmadik a városi ellenőr, a negyedik is valami ilyesmi.

Ilyenkép választalom nekik: „Tisztelt polgármester ur! Az ezred elhelyezésére nézve, első sorban a stratégiai szempont irányadó, melyet én vagyok hivatva kellő figyelemmel kisérni. Ha új ezred szerveztetik, vagy valamelyiknek áthelyezése válik szükségessé, nekem kell eldöntönnem, hogy hova helyezendő az. E kérdésben pedig az urak nem szakértők, felvilágosítással tehát nem szolgálhatnak.

Természetes, hogy ha több, stratégiailag egyformán fontos helyről lehet szó, közülük inkább azon városnak kell előnyt adni, mely a katonasághozra jövedelemre leginkább rá van szorulva. Csak e tekintetben, és csak ha már az új ezred alakítása vagy az áthelyezés elhatározott dolog lenne, volna szükségem az önk felvilágosításaira. Ekkor magam is hivatalos kötelességemnek tartanám az önk felvilágosításait kérni — hivatalos portementes levélben, amire Önök szintén hivatalos portementes levélben válaszolhatnak, ami nem kerülne semmibe. Azzal, hogy önk itt nekem becses személyüket bemutatják, semmikép sem vagyok jobban tájékozva.

Személyes meghallgatásra csak a város polgárainak küldöttéi tarthatnának igényt, mert nekik nem áll módjukban hivatalos felterjesztéssel élni. Am én itt nem a város polgárait, hanem csak a városi előjáróságot látom képviselve.

Kétlem különben, hogy az a város csakugyan oly szegény. Kollegrám a belügyminiszter beszélt nekem, hogy csak most emelték fel ott a tisztviselők fizetését, minék jóváhagyását oly indoklással körték, hogy a város elég gazdag. Mért nem beszélnek az urak egyformán?

Ennek a mostani feljövételnek a költségei mindenesetre főlegesen voltak. Majd szólók a belügyminiszternek, hogy gondja legyen rá, hogy azok a város számadásaiba föl ne vétesse.

„Elmehtének az urak?”
— Ezek után joggal kérdezhetik a t. olvasók, mikor voltam én honvédelmi miniszter? Mikor? Hátt az őjszaka — álmomban.

Félbrevéde azonban constatálom kellett nagy szomoruan, hogy vagy hogy ami voltam: közönséges családapá.

Annál vigább volt azonban a Mari, mikor reggelt behozta a cipőmet.

— Tekintetes ur, kérdé, igaz, hogy uj ezred jön?

— Nem tudom, Mari, csak most mentek a miniszterhez kéni.

— Köztük van a rendőrkapitány ur is?

— Igen.

— Akkor jó. Az hatalmas nagy ember, megijed tőle a miniszter, aztán mindent megad.

— De hát mért szeretne maga új ezredet, Mari?

— Hát csak — könnyebben menne a cipőtisztítás.

— Csakhogy sok költséggel járna ám az Mari. — Kaszárnyaépítés, mi egyéb. Sok új kiadás, sok teher.

— No a' se olyan biztos, Mr csak ne tessék tőle félni, ha én nem félek.

— Nem tudom, hogy értett s minék örültt egy. De az ő örömeből sejttem, mit akarnak ezzel a deputációval — talán a cselédlügyet akarják csakép rendezni.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Dienes István; 2—2 K; Blaustein Andor, Zsolnay Zoltán, Martinovits Szilárd, Huszár László, Grünwald Herman; 1—1 K; Stern Izidor, Zselinszky Béla, Laosny Lajos, Juhász Sándor, Szepesi Lajos.

Az V. osztályból 2—2 K; Beke Barna, Grünbaum Sándor; 1 K 50 f; Stark Gyula; 1—1 K; Reichard Miklós, Szeniczey Ödön, Haas Imre, Blum Gyula; 80 f; Prinez Aladár; 60 f; Gáthy Dániel; 50 f; Kollonay Gyula; 40—40 f; Weinberger Sándor, Liechtenstein Armin, Fixler Antal, Kerekes Béla, Székely Imre, Landesmann Ernő; 30—30 f; Zimmer Sándor, Berkovits Henrik, Hobek István, Hlínvánszky Béla; 20—20 f; Vozzák János, Vályi István, Mihailovits István, Bánai Gyula, Barna Mihály, Kmetáni János, Moskovits Jakab, Speiser Ernő, Feldmann Jakab, Andorka Zoltán, Weisz Miklós, Glattstein Ernő; 10—10 f; Márton Elek, Hvaszta József, Hueskő István.

— **Bírói eskütétel.** Oszthó Ferenc az itteni járásbírósághoz kinevezett új másodjárásbíró, ma délelőtt tette le a hivatalos esküt a helybeli kir. törvényszék teljes tanácsülésében. Ugyanekkor tette le az esküt Miklós Emil az új törvényszék bíró is.

— **Uj segédjegyők.** A homonnai járásban újonnan rendszeresített segédjegyői állásokra a következők választattak meg: Viravára: *Gajdics János, Izb.-Radványra: Vogler Rezső, Zavadkára: Harsányi Béla, Felső-Csebinyőre: Grafly Antal.* Az izb.-radványi szótöbbséggel, a többiek egyhangulag.

— **A Vörösmarty ünnepet a sárospataki ref. főiskola** erd. önképző köre is megtartotta. Az ünnepély lefolyása a következők volt: Megnyitó beszéd Csontos József tanár elnöktől; Beada Kálmán VIII. o. t. az önképzőköri ifjúsági elnök méltatta Vörösmarty teljes írói működését; majd Szabó László VIII. o. t. elszavalt a Vörösmarty Vén cigányt; a szavaltat után Eördög Béla VIII. o. t. méltatta a Vén cigányt; záróul Toth Endre VIII. o. t. szavalt a Vörösmarty egy másik költőmenéről, az Özevegét.

— **A szászrendő munkatárs.** Tisztelt lapjaink, a Zemplén van abban az irigylendő helyzetben, hogy ilyen természetű ritkasággal dicsekedhetik. A Zemplén naptárának 37. lapján olvashatók ugyanis a következő szépen csengő sorok:

Este óta Szól a nóta, Három cigány huzza; Belem-belesir a lekem Szászrendő bűja.

Ezen sorok írójának a lelki buja ezek szerint most szászrendős, ami azt mutatja, hogy az ő lelke száz esztendeje buslakodik. Miután pedig csak eleven ember lelke szokott buslakodni, világos, hogy azon sorok írója immár száz esztendő óta eleven.

Feltéve tehát, hogy azon sorok írója azonnal születése percében buslakodni kezdett, a mai napig megszakítás nélkül buslakodik, még így is kétségtelen a fentiek egybevetéséből, hogy azon sorok írója immár betöltötte életének századik évét, s valamivel idősebb már a XIX. századnál is, amely tudvalevőleg csak december 31 én lesz száz éves.

És amellét bizonyára friss egészségnek örvendhet, mert a mint látjuk, a jelen esetben is már este óta hallgatta a cigány muzsikát.

Ehhez a ritka szép életkorhoz a magunk részéről is csak gratulálhatunk.

— **Templomszentelés.** A parnói újonnan épült templom a hó 9 én lesz felszentelve. Az ünnepélyes felszentelés, melyre a megyés püspök is fog megjelenni, csak tavaszkor lesz.

— **Vasuti baleset.** A Budapestről folyó hó 3-án este 8 óra 45 perczkor Mező-Laborez felé indult utasok, illetve a Budapest — M. Laborez közötti utazók életét komoly veszély fenyegette. Hatvan és Miskolcz között ezen kocsis vasútszínre a nagy fészertő anyag szenvedett tulerős lökés következtében annyira megsérült, hogy a kocsis szekré-

nye egészen megtárgult, úgy, hogy a kocsis összes ablakai kiestek, illetve eltrött. Ejjel lévén, csak Sárospatakon vették észre, hogy egy ablak sem maradt ép. Midőn a kocsis Ujhelybe érkezett, nyomban vizsgálat alá vették azt, amikori is constatáltak, hogy oly sérülési vannak, hogy azon a további utazás életveszélyes, a szekrény ugyan is egészen szétmálhatott volna és az utasok ez esetben menhetetlenül elvesztek. Nyomban lekapcsolták az egész kocsit, az utasokat pedig átszállították. A vizsgálatot megindították.

— **Uj öleml iskola.** Berettyó községnek eddig református felekezeti iskolája volt. A község most a kormányhoz folyamodott, hogy az iskola államosíttassék. Tekintve, hogy *Kazinyer* Arthur az államosítás esetén ingyen kész az iskola céljaira egy belsősegét átengedni s tekintve, hogy a községnek is mintegy 2000 koronai iskola alapja van, bizvást remélhető, hogy a miniszter az iskolát államosítani fogja.

— **A szatmári gyilkost elvitték.** F. hó 6-án vitték el Szatmárról Illavára a szerencsétlen véget ért Papp Elemér gyilkosát, — az életfogytig tartó fegyházra ítélt Zsolids Mihályt és ennek czinkostársát, a 8 évi fegyházra ítélt Papp Zoltánt. Az itteni vasuti állomásra esőtörtökön délben érkezett erős fedezet alatt; ki is kellett itt szállniok, mert a kassai vonat, melylyel az utat folytatniok kellett csak 12 óra 30 perczkor indult tovább. A két fegyenc ruhába öltözött s megtört bűnös ezt az időközött az állomás egyik váró termében töltötte. s itt létek híre az állomás gyorsan elterjedvén, — a sok utas közül igen sok bálumlójakadt.

— **A börtön levegője** mind a kettőt már eddig is erősen megviselte s szenvedések és lelki-furdalások nyoma különösen Papp Zoltánban szembetűnő, míg az erősebb szervezett Zsolids Mihály arcán nem hagyott oly erős nyomokat. — Illaván lesz majd elég idejük elkövetett borzasztó tetteik fölött gondolkodni, melyhez hasonló esetek „Pitaval” bűnkronikáiban is alig fordulnak elő.

— **Hírek Lazonyból.** A lazonyi iskola tervét megállapították és már tavaszkor annak kiépítéséhez fognak. Az új iskola 1901. szeptember hó 1-én meg is fog nyúlni. — Lazony községben *arctész* kutat fognak építeni, a község kérelmére a földmívelésügyi miniszter egyik szakközéget már le is küldte a helyszínre, hogy a helyi viszonyok iránt tájékozhat szerezen. A miniszter a kut építéshez szakközégeit díjtalanul bocsátja a község rendelkezésére.

— **Szerencsétlenség.** A szerencsi cukorgyárban folyó hó 3-án éjjel 11 órakor Palonyi György zombori lakos, t. polgári születésű 18 éves fiatal ember a maga munkáját ott hagyva, félre ment, s maga helyett szomszédját bízta meg, hogy vigyázzon az ő munkájára is. Egy ismerőséhez ment át a nyersgyárba, akinek a felügyelőre bízott géprészről egy szíj le volt esve. Bár tudták hogy nekik chezn nem szabad nyúlni; mégis Palonyi oda ugrott és azt felakartja tenni s munkája oly szerencsétlen eredménynyel járt, hogy ruháját is oda kapta a szíj, őt magát is magával ragadta és fejét a gép részek összezúrták oly annyira, hogy reggeli három órakor sebébe belehalt. Temetése 6-án ment végbe.

— **A Friss-féle színházi ötterem.** mely a színház építkezéssel kapcsolatosan igen előnyös átalakításon ment keresztül, ma szombaton este ismét élvezetes hangverseny színhelyre-lesz, melyet *Lukács és Dandás* egyesült zenekara teljes számban fog ott megtartani.

— **Okos rendelet.** Egyik vármegye alispánja rendeletben meghagyta a járási főszolgabíráknak, utasítsák a körjegyzőket, hogy a lakosság az utazó ügyenők szédelgéseiről világosítsák fel. Vegyék igénybe ennek minél tágasabban körben való terjesztésére az értelmiséget s használjanak

fel minden alkalmat, hogy a lakosság kitanítassék arra, hogy semmi néven nevezendő utazó ügyenők által magukat tővutra vezetőni ne engedjék; különösen ovakodjanak attól, hogy beavásárlásaikat, ismeretlen cégektől s azok ügyenőkeiktől eszközöljék s főképen ne álljanak szóba olyanokkal, kik az ár fedezésére váltót kívánnak.

— **A munkaszünet felfüggesztése.** A karácsony és újév előtt levő vasárnapok munkaszünetét a kereskedelmi miniszter az idén is felfüggesztette: A törvényhatóságokat rendeltetésben értesíti, hogy a december 23 ára és 30-ára eső vasárnapokon az 1891. XIII. t. c. 3. § a alapján 1892. március 6-án kiadott, a vasárnapi munkaszünetéről szóló törvény II. 1., 2., 3., 4. és 5. pontjai alatt említett említett ipari és kereskedelmi telepeken az ipari munkát illetőleg adas vést egész napon át lehet folytatni.

— **Csoda-sértés.** *Gerber Ulrich* mácai sajtógyáros sertés hizlalójában egy koca sertés 16 élő malacot hozott világra. Ezen ritka, majdnem hihetetlen eset, az egész környéken feltűntést kelt, Különbön az anya állat is oly örösi, hogy körülbelül 4 m. mázsát nyom.

— **Juhász János** tolesvai főjegyzőnél 6—7000 darab gyökeres riparia portalisba oltott első osztályu tiszta furmint zöld oltványt ezenként 120 forintért s 7000 darab szintén riparia portalisba oltott sima furmint zöld oltványt, ezenként 70 forintért, a legkitűnőbb minőségben jótállás mellett eladó. Előjegyzések nála eszközölhetők.

— **Durátor** által a czipőtalp egyszerű bekenéssel ötször oly tartós és vízátthatlan lesz. E kiváló hazai készítmény nagyon sok takarékos embernek szerez örömet és bizonyára kevés családnál fog hiányozni nem sokára. Ara 1 és 2 korona. Póstaú 1 kor. 20 fillér beküldése után bérmentve küldi a Durátor gyár, Budapest, Liptókört 3. Kaptható azonban mindenütt.

KÖZGAZDASÁG.

A hegyaljai borok értékesítése.

Mád 1900. decz. 6.

Valóban siralmas kép az, melyet sok más lap példájára a „Felsőmagyarországi Hirlap” szőlőbirtokosaink és bortermelőink helyzetéről élénkbe tár és mindannak dacára, hogy nem vagyok pessimista — azt tartom, hogy a tényleges állapothoz viszonyítva ezen kép még talán nincs is elég sötét színben megfestve.

Tessék csak körültekinteni a Hegyalján, hogy ugyan hány termelő adta el tavaly és ezidén a borát? A ily irányban való kutatás megdöbbentő eredményt fog az érdeklődő elé tárni, mert nem tulozok, ha azt állítom, hogy a borok ¼ része, vagy ennél is több meg a termelőknél van. Eddig — és némi okkal — drágálották borainkat, de már a mostani árakat csak nem lehet tulmagasainak, tulcsigázottaknak mondani és mindamellett a borok mégis felszenek.

Valóban el sem tudom gondolni, hogy hova fog ez a nagymérvű közgazdasági depresszió vezetni, mert ha már most, midőn a szőlők regenerálását célzó nagy munkának még fele részén sem vagyunk és midőn az eddig már betelepített szőlők még nem is mind hozamképes és boraink értékesítése már is oly nagy nehézségekké ittközök, — hát kérdem: mi lesz még akkor, ha szőlőink mind beültetve és termőképessé lesznek?

De még nem lesz elég, hogy egyrészt a tulprodukcio által okozandó nehézségekkel fog kelleni megközödnünk másrészt hova-tovább az agrár kölcsönök esedékességi ideje is bekövetkezik és gondoskodni fog kelleni azoknak pontos visszafizetéséről és ez bizony félig sem lesz tréfa dolog, mert agrár kölcsönöknek a közadók módjára való behajtását törvényeink biztosítják.

Hát ezek igazán nem igen kecségető kilátások, de nemzetgazdasági szempontból tekintve is oly körülmény, mely nem sokkal áll mögötte a filoxera által annak idejében előidézett nyomzó helyzetnek. Ez egy második filoxera, mely a szőlőgazdák testén élősködik, és veszedelmesebbé válhat annál, mert ennek az óvszerét megtalálni még nem sikerült, de nem is egykönnyen fog sikerülni.

Ennek orvoslására ugyan sok mindenféle javaslatot láttam már, de azok közül eddigleg még egyet sem bírtam felfedezni olyat, melynek radikális gyógyhatását előmeríthetném, — pedig a diagnózis megállapításában majdnem mindannyian egyetértettek, amennyiben a tömérdek olasz bor behozatalában látják a bajok főokát.

E nézetet a magam részéről is teljesen osztom. és nem érthetők egyet azoknak a felfogásával, akik az olasz borok vándorának egynehány forinttal való felmentésével vélik a baj orvoslását elérhetőnek.

Hát ez nézetem szerint végtelen egyoldalú és téves felfogás, mert a vámnak csupán ily felemelése speciálisan nekünk hegyaljaiaink legkevesebbet használ, hanem inkább az ország más, könnyebb borokat termő vidékeinek.

A mi speciális érdekünk egyenesen megköveteli, hogy az olasz borok behozatala egyáltalában lehetetlenné tessenék, mert fél intézkedéssel vagyis a boroknak csak egynehány forinttal való emelése rajtuk bizony édes keveset segít — nem pedig azért, mert az — különösen ami nehezebb borokat illeti — könnyen megbírja az 5, vagy a 10 frtos, sőt talán még magasabb vámat is és meg vagyok győződve, hogy 10 frtos vámfelémelés mellett is sokkal több olasz bort fognak hozni, mint amennyi, mint az nekünk tetszenék és érdekünkben állana.

Amint tehát a filoxera pusztításai után is a szőlők regenerálásai illetőleg csak akkor kezdünk a sok diszkussió, meddő vitatkozás és anketézés homályából kibontakozva a gyakorlati megvalósítás terére lépni és ezen nagyobb lépésekkel előre haladni, mikor a kormány támogatást közbelépett és lehatározta tette a nagy munka megkezdését és keresztülvételét, — úgy fokozott mérvben kívánatos és szükséges köteleességzerű közbelépése ma, midőn óriási áldozatok árán betelepített szőlőkben egy nagy nemzeti vagyon van investálva. S a csigés egy határozat intézkedéseivel lehetőleg fogyasztó piacot biztosítson termékeinknek.

Az orosz vámszerződésről már nem is beszéltek. Ennek bennünket érintő hátrányait és káros voltát Dr. Busa Barna szerkesztő úr a »Felsőmagyarországi Hírlap« legutóbbi számaiban oly kézzelfoghatóan ösmertette és világosan plasztikus módon domborította ki, hogy alhoz megjegyzéseket fűzni fölösleges volna, — de szólnak a Németországgal való vámszerződéséről.

Előbb azonban kitérek annak megemlézésére, hogy külföldön, de különösen Ausztriában boraink utazása és meghamisítása erősen folyik.

Ami Ausztriát illeti, ott e tekintetben már eddig is sokat vétektek. Ugyanakkor a különösen bortörvényeink szigorú végrehajtása óta még csak vigáiban folytatják üzemeiket, mert most az nekik még jobban kifizeti magát, mint ennél előtte.

Ezek az üzelmek ott maga a törvény által segítették elő, mely ha jól — tudom — nem tiltja a műborgyártást. Ha tehát nálunk igen helyesen tiltva van és szigorúan fildóztatik a hamisítás — lehetőleg oda kell törekednünk, hogy a velünk szomszédos és szövetséges Ausztriában hasonló törvények léptetessenek életbe.

De meg másodsorban fell kell hívni az illetékes körök figyelmét azon fontos körülményre is, hogy Ausztriából — a hol tehát mint említém a műborgyártás nincs tiltva — utóbbi időben nagyobb mennyiségű olcsó bor özönlik be országunkba. Tudomása van arról az illetékes köröknek és ha igen, még garanciával bírnak, hogy ezen újabb cseger alatt nem-e isten tudja milyen kótyvaszték kerül hozzánk?

Tudvalevőleg Németország, de különösen annak északi része szintén jelentékeny fogyasztási piacot borainknak; nagy előszeretettel viselnek ott azok iránt, igen kedvelik, de — drágálják és ezért ott utóbbi időben boraink fogyasztását illetőleg hanyatlás is állott be. Ha jól tudom boraink hordójának vámtja Németországba 100 kilogramm bruttó súlyként 20 Márka, tehát szintén tetemes összeg; — de ha a vám-szerződések megújításánál olcsóbb tétel kieszközölése sikerülne — borainknak ott óriási előnyt és egy mindinkább növekvő, fejlődő, fogyasztási piacot lehetne biztosítani.

De ne várjunk mindent az államtól és kormánytól, igyekezzünk magunk is valamit tenni a baj orvoslása érdekében. — Véleményem szerint e tekintetben itthon társadalmi uton is lehetne valamit tenni.

A szövetségetek létesítésétől — bármennyire híve vagyok: magam is a társulásoknak is, bármennyire is előszerem az erők egyesítésében rejülő előnyöket — sok eredményt — megvalva — nem igen várok. Mar hogy a sok ok közül egyebet ne említsek, a borok fogyasztási piacának keresésében és megteremtésében sokkal több várak és reméllek az egyesek szabadabb versenytől és agitációtól, mint az inkább kötött és sokkal nehezebb szövetségek kezeltől.

Feljesztés és támogatni kell a törekvéseket kereskedelmét, mert éppen úgy a mint a mennél nagyobb intenzív versenyben látám kereskedésünk fejlődésének és ezzel kapcsolatosan boraink keresletének emelését, éppen úgy annak hiányában látám ennek hanyatlását és boraink keresletének az ezzel járó, a mostanál is nagyobb stagnálás.

De tessék csak bízni az egész Magyarországot, hogy ugyan hol isszak hegyaljai borainkat — a tokjai asszurol nem is szólva?! Ugyiszólván sehol. De hiszen magában itt Hegy-álm sem isszak. Sok helyen megfordultam már de elenyészőn kevés kivétellel, — vendéglőkben itt sehol sem találtam, ha csak annak nem kerestek volna holni kótyvasztékot.

En a jó finom szomorodni borunkat és annál inkább a tokjai asszurol fényűzési, luxus áruknak tekintem, mely éppen ezért, — ha ezt a hasonlatot alkalmazhatom — éppen úgy alá van vetve a divat szélesyűlésnek, mint bármely más fényűzési cikk.

Ha tehát főuraink, magnásaink az angol szokást követve képesek voltak ami borainknál nézetem szerint sokkal kisebb becűt pezsgőt, champagnert annyira meghonosítani illetve divatosítani, hogy manapság »souper« meg »diner« meg isten tudja micsoda más »siner« anélkül meg nem lehet — nem volna egy kis jókával lehetőséget divatba hozni borainkat? Hiszen meg lehetne ezeket kedvelni, mert igazán nem is oly rosszak.

Ez első tekintetre igen kicsinyes dolgoknak látszik és én annak megvalósításától mégis számottevő eredményt remélnék mert egyrészt itthon is követnék a főurak példáját és a pénz inkább borainkra, mint a sok más fluidumra kötenék, de meg magnásaink külföldön is megkedvelhetnék saját köreikben azokat.

Ha országszerte dícséretes buzgósággal karolták fel hazai iparunk pártolását és lehetőségeit, — nem éppen országos érdek, hogy termékeink lehető értékesítéséről is gondoskodjunk?

Wettersonhelder Miksa.

* A vásári helypönz új magasabb díjjegeket ellen a satoraljai helyi általános ipartestület, mint már jelentetük, alapos véleményét terjesztett az ipar- és kereskedelmi kamara útján a kereskedelemügyi miniszter elé, melyben a város határozatának elutasítását és a díjak átdolgozását kéri. — A feltérjesztés fontosabb részletei következők:

»Általánosságban kifogást kell emelnünk az ellen, hogy a díjjegek — a most érvényben levő díjjegekkel, sokkal magasabb díjjegeket tüntet fel, holott a helybeli iparosok és ke-

reskedőknek, saját iparcikkeik utánfektetlül helypönz-menteseknek kellennük. . . Ez nem is lehet másképpen akkor, mikor az országos vásári jogot ma a város bírja és ennek megszerzéséhez az iparosok, kereskedők és fogyasztók közönség már a községi pótdobán hozzájárulnak és éppen így az évi fenntartás is községi pótdoból fedeztetik. Ha a helybeli iparosok helypönz fizetésére kötelezettek, az kétszeres megadózást jelentene nekik. Az iparos meg van adóztatva segéde után, meg van adóztatva üzlete után, meg van adóztatva keresete után, ezen felül fizeti a községi pótdadót, hat meg azért is fizessen, hogy az általa megvett vásártéren eladhatta készítményeit? . . . azon a vásárhelyen, a mit az ő általa fizetett községi adóból tart fenn? Utalunk a többi városok, s ezek közt Munkács rendezett tanácsú város 7. alatti vásári helypönz díjjegekre, melyben világosan ki van mondva, hogy »munkácsiakosok, a város területén, barmaik, terményeik áru és iparcikkeik, gyartmányaik után, vásári helypönz díjt nem fizetnek.« — Pedig hát Munkács város iparosai nincsenek úgy megterhelve, mint a mi iparosunk, akik már is lelkükből óhajtki vissza a nagyközönséget.

Méltányos, hogy az idegen iparosok a vásárhoz évi fenntartásához és gondozáshoz csekély összeggel bozzájáruljanak, — ám ezt is csak oly mértékben tartjuk megengedhetőnek, amennyi a tőke befektetésen kívül, — a szorosan vett fenntartási összegnek megfelelő. Az ezen való nyereszkekedés, ennek jövedelmii forrással felhasználása, ipari és közgazdasági érdekekből határozottan káros és helytelen gazdálkodási rendszerre mutat.

De helytelen a díjjegek összeállítás is és ha így marad, az csak zavarkra, panaszra és a mit különösen hangsúlyozunk: az iparosoknak a vásárból által jogosanlatlan megterhelésére, zaklatására fog vezetni. Mert az egyes iparágak nincsenek benne félérthetetlenül feltüntetve, s a díjjegek nélkülözi a tiszta világosságot. Az iparosnak és iparcikkeknél megkülönböztetése azonban egyenesen káros s helytelen. Helyes az, hogy az elfoglalt hely legyen díjazva, legyen megszába az, hogy földön áruol mennyit fizet egy □² méter területért és sátoros mennyit fizet egy □ méter területért. Ekkor felesleges az egyes iparágak felsorolása és ez a méltányos és igazságos díjaztatás volna. Miért fizessen a csizmadia többet ugyan olyan sátorért mint a mennyit a cipész fizet? vagy miért fizessen kevesebbet egy szabóság után az iparos, mint a mennyit egy kereskedő fizet a sátor után?

Satoraljai hely város díjjegeikében az egyes tételek is túlságosan magasak, és határozottan állíthatjuk, hogy ezen díjak csak öletszerűleg vannak a jegyzékbe beállítva. Eddig egy sátor után 36 fill. fizetett, most 60—70 fillér van felvéve. Munkácsan egy 2 □ méter területű sátor helyért 20 fillér fizetettik, s földön áruol egy □ méterért 6 fillért fizetnek. Miért követel a város többet, mint a mennyit G. Wallisné szedett míg a vásárgaz az övé volt? Miért emeltetnek általában az egyes tételek. Erre nem találok magyarázatot. Vásáraink már is tönkre mentek, a kövezet vám, hidvám, helypönz szedés elriasztotta tőlünk a véteket, s ezt nemcsak az iparosok, de a fogyasztók közönség is nagyon érzi.

Reméljük, hogy felsőbb helyen ennek az alaposan indokolt véleménynek kellő hatása lesz. Annál inkább, mert éppen e héten érkeztek le a miniszterrel a megyéhez a megyebeli összes községek vásári díjjegei és ezek szerint egyedül Satoraljai helyben fizetnek a helyi iparosok ily díjakat. Másutt mindenütt sokkalta kisebbek a díjak és ezeket sem fizetik a helybeliek.

TÖRVÉNYSEK.

§ Egy körjegyző bűnyüge. Harmine rendbeli büncselekménnyel terhelt Kolozsvary Sámuel alsó-hraboczi kör-

jogyzó bünyügét tárgyalta — *Matyasossy* Kálmán kir. tvszki bírőrel-nöktele alatt — a helybeli kir. törvényszék három teljes napon át, é hó 5. 6. és 7-ik napjain, s végéreményre az lett, hogy a vádlottat csupán egy rendbeli, anyakönyvvel elkövetett okirathamisításban találtá bűnösnek a törvényszék, és ezért öt egy havi fogházbüntetésre ítélte, míg a többi 20 rendbeli vád terhe alól felmentette. Az ítélet azonban nem emelkedett jogerőre, mert a királyi ügyészség képviselője úgy a büncselekmény minősítése, mint a büntetés enyhé volta miatt felebbezést jelentett be. — A végtárgyalásra, a vádlott körjegyzőséghez tartozó 5 községből összesen 52 tanu lett beidözve s a kir. ügyészség ezeknek napidíj, valamint megállapított fuvar illetmény címén 1200 koronát megközelítő összeget fizetett ki. — Végként Dr. Fried Lajos, a jeles kriminalista szerepelt, ki az ítélet ellen szintén felebbezett.

NYILT-TÉR.

Nyilatkozat.

Azonossákaratú hivateléssel szemben, mintha én Abrahamovics. Mór satoraljai helyi lakos gyönyörűlelésebből és későbbi elhalálozásából kifolyólag és arra vonatkozólag dr. Nyomarkay Ödön kollegáim, vagy nevezet gyógykezeléséről, annak módjáról és következményéről bármely bíráló, vagy sértő nyilatkozatot tettem volna, kijelentem hogy az minden állapot nélkülvőz változtatás és rágalom.

Kelt Satoraljai hely, 1900. dec. hó. Előtűnk: Döks Gyula, s. k. Dr. Konthal József sk. Dr. Hornyay Béla, s. k.

A szerkesztőség üzenete:

H. Tokaj. Gyűjtőt elűrtöknek a lapot megindítottuk. Köszönet. Buzgalmu jötesik, mert a lapot nem elég a n olvasni, támogatni is kell. k. e. Gálzész. Igérték mulhatatlanul várak üdvözlét. Mádiak. A helygimnázter beadása után azt hiszük, önök a szó. Tudósító Sztrópók. A halgatásért nem jár ellenszolgáltat. R. I. Kassa. Levél megy.

Kiadótulajdonos: LANDESMANN MIKSA.

MIÉRT van annyi utánzat? MERT valódi Eisenstädter-féle **Linoleum padló zománc**

a törv. bej. „vaslovgag“ védjeggyel a legjobb és legártósabb fényűző puha padlóknak és konyha buroroknak bemázolására.

Bejegyzett **Linoleum padló zománc** egy óra alatt keményre szárad, bámulatosan szép fény nyír fel és tartósság tekintetben eddig felülmúhatatlan. A következő változatokban kapható: 1. sz. sárgásbarua. 2. sz. sötétbarua. 3. sz. mahagonbarua. Nagy elterjedtségű fogva **Linoleum padló zománc** — unkt különböző hason hangzású nevek alatt értéketelen utánzókkal hamisítják, miért is kérjen mindenkikizárólag csak **Eisenstädter-féle Linoleum** zománót, a törv. bejegyzett „vas lovgag“ védjeggyel.

Eisenstädter Testvérek lakk és festékgyára, Bécs. Kapható S.-A.-Ujhelyben: Behnya Testvérek és Nagy Ferenc cégéknél.

Legolesobb bevásárlási forrás!!!

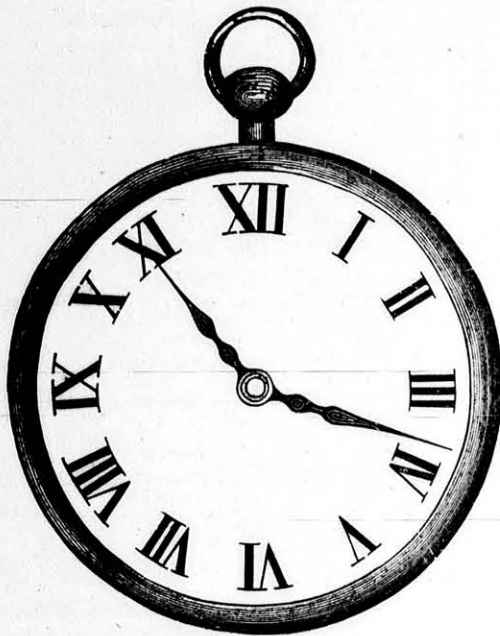
Első rendű fűszer, csemegé-, déli gyümölcs, Koestlin és Schmidt Viktor és fla féle tea sütemények, angol eredeti rumok, kínai és orosz teák, kül- és belföldi sajtok, pácolt halneműek, zöldség konzervek, debreceni paprikás szalonna, naponta friss tormás virsli, magyar és francia cognak és pezsgők, különleges likőrök, ménes-magyarad hegyaljai asztali borok, egri bikavér és budai sas-hegyi vörös borok, saját termései igen régi szamorodni és asszu borok, Suchard és Küfferle csokoládé, Suchard, Van Houten, Bendsorp's Cacao, Nestl gyermek liszt, templomi, asztali és karácsonyi gyertyákból, valamint több száz igen szép cukorka újdonságokból és diszkekből karácsony fára.

Malártsik Györgynél Sátoraljaujhely Fő-tér 5. szám.

Friss jó áruk

Pontos kiszolgálás és szolid áruk.

Karácsonyi és ujévi ajándékok!

WEISZ EMIL

órák, ékszerész- és szemüveg-raktára
Sátoraljaujhely, Főutca.

Ajánlja dusan felszerelt ékszer és ezüst raktárát, mindenféle arany-, ezüst-, inga-órát.

Nagyválasztékú ékszer-raktárát a legolesobb áron.

Régi órák újakra becsereztetnek. Régi ékszerek a napi áron megvételnek.

Órajavitások pontosan, jól, jótállás mellett, jutányos árban elkészítetnek.

Javitásokat ju tányos árban kifogástalanul eszközöl.

Dísz- és igás-lószerszámok, különleges ostorok, ostornyelekből nagy raktár

Landesmann Samu
szijgyártó és nyerges
SATORALJA-UJHELY. Rákóczy-utca. (Kis-piac)

Lovak ápolásához' szükségeltető mindenféle különlegességek és eszközök.

Legfinomabb bőrszrok, kenőesők, szappanok.

Vadászati eszközök nagy választékban

Flanellek és barchetek 16 krtól 50 krig.

MIELOTT

karácsonyi bevásárlásait megkezdené, senki el ne mulassza

GOTTLIEB IGNÁCZ

rőfős- és divatáru kereskedését
Sátoralja-ujhely, (Fő-tér és Rákóczy-u. sarkán)

MEGTEKINTENI,

ahol is a legjobb minőségű és divatos cikkek ugymin: *vászon*, *gyapju* és *selyemszővetek szőr- és gyászkelemék*, mindenféle *kendők fekete teruók, batisat- és kroton-szővetek* Nanking, chiffon- és lepedő-vásznak, piquet, barchet, flanel és cheviott-szővetek. *Miderek nap- és esőernyők Készleők gallérok és nyakendők.* férfi- és női lehérműek és egyéb hout tantásic cikkek, *1901. január 1-éig rendkívüli lesszállított áron árusítatnak el.*

Férfi öltönyök mérték szerint a legfinomabb *honi* szövetből, elegáns kivitelben jutányosan készítettnek.

Női ruha szövetek 20 krtól 4 frtig.

Nagy választék blousokra való selyem kelemékben.

Nagy választék blousokra való bársony kelemékben.

Egy rövid zongora legújabb szerkezettel (Reform) kitűnő hanggal és egy harmónium eladó. *Udvardy Szaniszló-nál, Kossuth-utca Dr. Szepessi ház.*

Üzlet megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy helyben **Kellner József** úr házában a dohány nagy-áruda mellett egy a mai kor fokozatosabb igényeinek megfelelő

órák- ékszerész és aranyműves

üzletet nyitottam.

E téren sok éven át szerzett összeköttetésem folytán abban a helyzetben vagyok, hogy minden **ékszer, arany és ezüstneműt** valódi minőségben jutányos ár mellett árusíthatok. Régi arany és ezüstneműt, ugyszintén antik darabokat lehető legmagasabb árban veszek, illetve kieserdek.

Karácsonyi és ujévi

ajándékok nagyon izléses kivitelben nagy választékban kaphatók.

Órajavitásokat 1 évi jótállás mellett pontosan s gyorsan eszközölök.

A nagyérdemű közönség b. pártfogását kéri

Kiváló tisztelettel

Rude Bernát

órák és ékszerész.

A magyar királyi államvasutak

Budapest — Lawoczne közt közlekedő vonatainak MENETRENDJE.

Budapest k. p. u. — Miskolcz — Lawoczne.																	
Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	ÁLLOMÁSOK						Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.
I. II.	I-III.	I-III.	I-II.	I-III.	I-III.							I-III.	I-II.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.
710	850	.	235	800	855	ind.	Budapest keleti pályaudvar	érk.	635	130	.	700	830	1000			
1105	212	336	630		324	ind.	Miskolcz	(érk.)	1234	925	1237		256	552			
1212	220	644	.		333	érk.		(ind.)	1225	.	1229		248	545			
1113	221	345	.		334	ind.	Zsoleza	(érk.)	1224	.	1228		247	544			
1150	312	433	713		432	érk.	Szerencs	(ind.)	1125	837	1134		152	503			
.	753	753	.		807	érk.	Debreczen	ind.	658	.	822		822	.			
822	822	.	401			ind.	Debreczen	érk.	v. v.	1207			758	750			
1156	318	.	715		414	ind.	Szerencs	(érk.)	433	831			145	502			
1255	439	.	814		505	érk.	Sátoraljaújhely	ind.	1100	728			1210	402			
532	1205	.	1205		633	érk.	Mező-Laborez	(érk.)	910	350			350	1149			
341	1112	.	1112		1205	érk.	Kassa	ind.	330	435			445	1250			
.	1250	.	533		1005	ind.	Kassa	(érk.)	533	1005			341	.			
.	1149	.	330		445	ind.	Mező-Laborez	(érk.)	1112	1205			332	.			
110	506	.			350	ind.	Sátoraljaújhely	(érk.)	1205				1153	341			
207	614	.	846		730	érk.	Csap	ind.	756	654	409		1038	247			
347	730	.	943		916	érk.	Ungvár	ind.	615	553			836	108			
505	835	.	1055		1133	érk.	Nyíregyháza	(érk.)	446	444			646	1157			
1157	.	.			646	ind.	Nyíregyháza	(érk.)	.	.			505	.			
108	446	.			835	ind.	Ungvár	(érk.)	835		542		1133	345			
209	619	.			941	ind.	Csap	(érk.)	730		520		1030	246			
227	641	.			1008	érk.	Bátyu	ind.	555		520		1009	228			
441	642	.			1235	érk.	Királyháza	ind.	526				805	1202			
730	1050	.			456	érk.	M.-Sziget	ind.	320				600	1005			
.	340	.				érk.	Kőrösmező	ind.	1130			950	1201	.			
1005	1130	.			600	ind.	M.-Sziget	(érk.)				727	456	730			
1202	320	V. v.	418		805	ind.	Királyháza	(érk.)	1050			504	1235	441			
237	650	I-III.			1033	ind.	Bátyu	(érk.)	842			402	942	218			
313	740	.			1110	érk.	Munkács	ind.	506			417	852	141			
.		.			1117	ind.	Munkács	(érk.)	415			304					
.		.			1212	érk.	Szolyva-Hársfalva	ind.	344			150	820				
.		.			131	érk.	Völöcz	ind.	240			1231	719				
.		.			243	érk.	Lawoczne	ind.	122				606				
.		.			490	érk.		ind.	1158								

Könyv- és papirkereskedés
LANDESMANN MIKSA és TÁRSA
 könyvnyomda
 SATORALJAUJHELYBEN.

Raktáron vannak:

ifjúsági iratok, képes- és imakönyvek, emlék- és képalbumok, íróasztal-készletek, írómappák.

Levélpapírok diszes dobozokban, festékek stb.

Könyvnyomdájában készít:

mindennemű műveket, folyóiratokat, üzleti és jegyzék-könyveket, értesítéseket, meghívókat, gyászjelentéseket stb. izlésesen és pontosan.

Névjegyekben nagy választék.

Furmint oltványok!

Eladok szabadalmazott hézagoss oltási eljárásom

szerint *riparia portalis* alanyon készült, tökéletesen forradt, gyökeres

„furmint“

fás-oltványt

eszenként 260 koronáért és 2 korona csomagolási és rekeszdijért,

szánsanként 30 koronáért csomagoltan, továbbá hasonló árban, faj és első rendű minőségben

Zölden Gyökereztetett és porbujtás utján tökéletesen beérlett:

zöld-oltványt

akár őszi akár tavaszi szállításra; végre nagy-menyiségű gyökeres és sima *riparia portalis* vesszőt jutányos árak szerint.

A megrendeléskor a vételár negyedrésze melléklendő.

Lácza László

Sárospatak.

Eladó birtok.

Az Egyesült budapesti fővárosi takarékpénztár tulajdonát képező Zemplénmegye homonnai járásában Tót-Jablonya községében fekvő, és a Tót-Jablonyai 7. sz. telekjegyzőkönyvben felvett birtok, mely kataster szerint ez idő szerint 2 h. 1055 □° belsőségéből, 157 h. 293 □° szántóból, 116 hold rétből, 360 hold legelőből és 560 hold 594 □° erdőből áll, hozzátartozó kastély-lal, lak- és gazdasági épületekkel s egy malommal szabadkézből eladó

Közelebbi felvilágosításokat az Egyesült budapesti fővárosi takarékpénztár Budapesten V. ker. Dorottya utca 4. sz. a. ad.

Landsman és Gottlieb

Sátoraljujhelyt, Fötér (Hass Lipót-féle ház.)

Ajánlja dusan felszerelt

Férfi- divatáru raktárát

minden e szakmába vágó cikkekben, u. m. férfi kalapok, ingek, gallérok, stb., valamint illatszerek, piperecikket s dus választéku férfi harisnyákat; — továbbá nap- és esőernyőket, férfi nyakkendőket és sétatokat, szóval minden e szakba vágó cikketeket a legjutányosabb árak mellett.

Karácsonyi és ujévi ajándékokban nagy választék.

Egyedüli raktár Ples Vilmos es. és kir. udvari kalapgyárából.

Vidéki megrendelések pontosan eszközlötnek.

Boreladás

1889. évi Tokajhegyaljai

asszu és szomorodni bort

üvegenként is eladok.

Dókus Mihály, s.-a.-ujhelyi lakos.

20 % engedményt kap mindenki,

GUMMI

és hallható, az egyedüli legbiztosabb, legmegbízhatóbb és teljesen ártalmatlan, gyorsan és könnyen alkalmazható övszer férfiak és nők részére. Ara tucatonként eredeti párisi minőségben frt 1.—, 2.—, 3.—, 4.—, 5.—, 6.—, 7.—, és frt 8.—. Bouts amer. tucattja frt 3.—, 4.— és frt 5.—. Női övszerek: Haase tanár-féle frt 2.—, Moneinga tanár-féle frt 2.50, Dr. Earlet-féle 3.— darabonként. Ezen női övszerek százaszor is használhatók. Hölgy szivacsok, valódi párisi, tucatonként frt 2.—, 3.—, 4.—, 5.— és frt 6.—. Dianna öv havi kütő nőknek, legjobb a világon, dlya frt 2.50. Kimerítő árjegyzék zárt borítékban ingyen és bérmentve. Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl utólvét mellett vagy a pénz előleges beküldése után.

J. R E I F,
Bécs, Branstätte 3.

1891-ben alapított hírneves higieniai specialista cég.

ki e hirdetésre hivatkozik!

FONTOS MINDENKINEK!

Kiváló hazai készítmény.

Törv. védve

DURATOR

által a cipőtalp egyszerű bekenéssel ötször oly tartós és vízhatlan lesz.

Ára 1 bádoggalacnak használati utasítással együtt 1 korona, nagyobb palack 2 korona.

Póstán 1 kor. 20 fillér beküldése után bérmentve.

Kapható minden fűszerkereskedésben, droguériákban, cipészeknél stb.

Főszékhely: DURATORGYÁR.

Budapest, V. Lipót-körut 3. szám.

Viszontelárusítók mindenütt kerestetnek.

Pártoljuk a magyar ipart!

Legjobb Csontlevélpapír

„Adria”

HAZAI GYÁRTMÁNY!

Versenyez a külföld elsőrendű készítményivel

A párisi kiállításán az „Arany érem”-mel kitüntetve.

KÉSZÍTI:

Csász. és kir.

udvari szállító

RIGLER JÓZSEF EDE

PAPIRNEMŰGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BUDAPESTEN.

Kapható: Lövy Adolf, Alexander Vilmos, Landesmann M. és Társa cégek-nél.

Graf Andrássy Géza

parnói uradalmi teigazatasa-ga
Tusca-újfalvi, n. J. Perty, Zemplénmegye.
Szalitt poszta bérmentve, utólvét mellett.
Leghíresebb Magyar Pár Gombakészítői szűz
5 klt. 9 korona 50 más.
Leghíresebb négyzetletl. Irigaboz
5 klt. 7 kor. 20 más.

Egy barokkstilű teljesen új

hálószoba berendezés

jutányos áron eladó

Bővebbet : a kiadóhivatalban.